

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

ПОСТУП КОМАНДИ МОН НА ЗМІЦНЕННЯ СИСТЕМИ ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

2020

ЛИПЕНЬ-ВЕРЕСЕНЬ

ЗМІСТ

1. Вступ. Поступ команди МОН на зміцнення системи освіти і науки України.....	2
2. Дошкільна, інклюзивна та позашкільна освіта	3
3. Загальна середня освіта	6
4. Професійна (професійно-технічна) освіта.....	11
5. Фахова передвища, вища та освіта дорослих	14
6. Наука та інновації	18
7. Діджиталізація та онлайн-послуги	21
8. Ключові цілі та завдання.....	24

ВСТУП. ПОСТУП КОМАНДИ МОН НА ЗМІЦНЕННЯ СИСТЕМИ ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Міністерство освіти і науки України презентує основні досягнення, ключові цілі та завдання команди. Матеріали складаються із семи блоків.

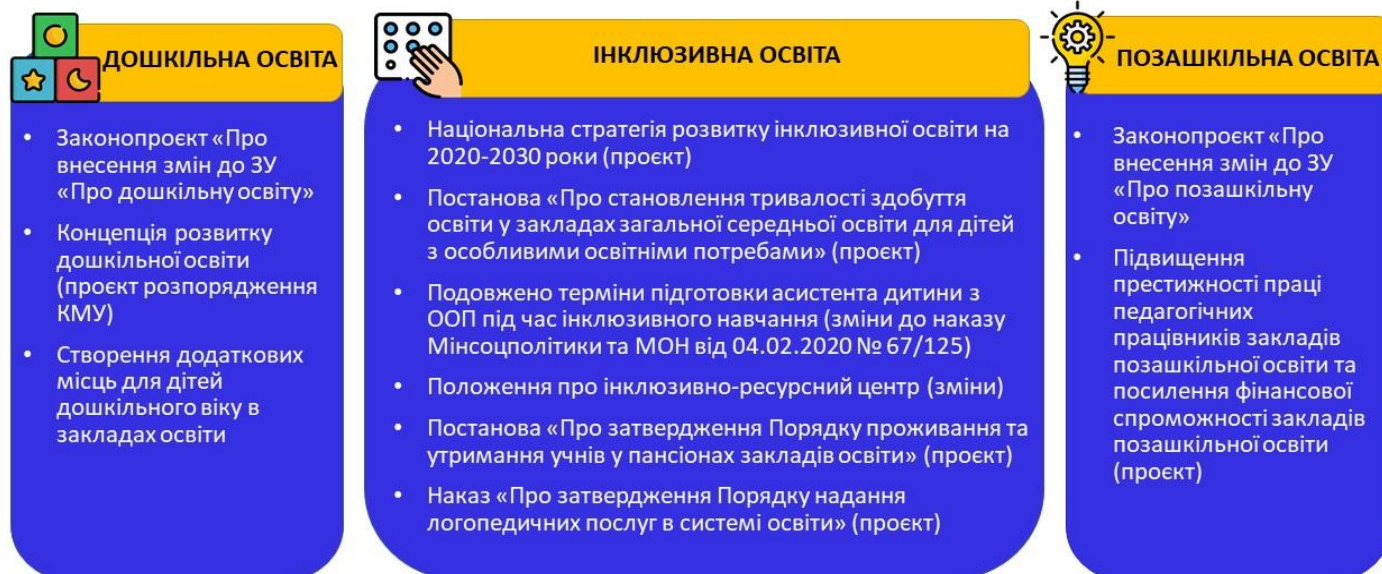
Перший блок про питання дошкільної, інклюзивної та позашкільної освіти. А саме - реформу дошкільної освіти, Національну стратегію розвитку інклюзивної освіти та підвищення престижності педпрацівників позашкілля.

Другий блок стосується питань школи, затвердження Державного стандарту та критеріїв оцінювання результатів навчання. У третьому блоці йдеться про питання професійної (професійно-технічної) освіти. У блоці вищої освіти окреслено питання щодо успішного проведення вступної кампанії-2020, збільшення державного замовлення, Стратегії розвитку вищої освіти тощо.

У наступному блоці МОН повідомляє про продовження державної підтримки у сфері трансферу технологій та продовження терміну дії всіх спеціалізованих вчених рад. У шостому блоці йдеться про електронні новації в освітньому просторі.

Два завершальних блоки (частина I та частина II) – ключові цілі та завдання Міністерства.

ПОСТУП КОМАНДИ МОН НА ЗМІЦНЕННЯ СИСТЕМИ ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ – 2020

ДОШКІЛЬНА ОСВІТА

У сфері дошкільної освіти Міністерством освіти і науки України напрацьовуються законодавчі та нормативно-правові акти.

Завершується робота над законопроектом «Про внесення змін до Закону України «Про дошкільну освіту», який погоджено з відповідними органами та отримано висновок Міністерства юстиції України.

Розроблено та надіслано на погодження до органів центральної виконавчої влади проект розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції розвитку дошкільної освіти».

Створено робочу групу з розроблення проекту оновленого Базового компонента дошкільної освіти.

ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА

Інклюзивне освітнє середовище та система освітніх послуг повинні відповідати міжнародним стандартам. На сьогодні Міністерством освіти і науки України розроблено проект Національної стратегії розвитку інклюзивної освіти на 2020-2030 роки, який буде гарантувати здобувачам освіти можливість вчитися на всіх рівнях освіти протягом усього життя.

Стратегія має на меті вирішити наступні завдання:

- виявити та якісно оцінити особливі освітні послуги у здобувачів освіти;

- створити умови для навчання у районах або об'єднаних громадах кожній особі відповідно до її освітніх потреб;
- підвищити рівень підготовленості педагогічних працівників для задоволення потреб кожного здобувача освіти;
- удосконалити механізми фінансування освіти осіб з ООП;
- забезпечити в закладах освіти умови для здобуття якісної інклюзивної освіти.

Було ініційовано та внесено зміни до Постанови Кабінету Міністрів України від 1 червня 2020 р. № 586 «Деякі питання захисту дітей в умовах боротьби з наслідками гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2», які сприяють наданню високоспеціалізованих освітніх послуг дітям з особливими освітніми потребами та полегшують доступ дітей до спеціальних закладів освіти.

Було ініційовано та внесено зміни до наказу Міністерства освіти і науки України від 23 квітня 2018 р. № 414, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 11 травня 2018 р. за № 582/32034 «Про затвердження Типового переліку спеціальних засобів корекції психофізичного розвитку осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються в інклюзивних та спеціальних класах (групах) закладів освіти», які дозволяють спеціальним закладам освіти закуповувати сучасне обладнання для надання високоспеціалізованих освітніх послуг дітям з особливими освітніми потребами.

Серед інших заходів у сфері інклюзивної освіти – розроблення та початок громадського обговорення проєкту Порядку проживання та утримання учнів у пансіонах закладів освіти, проведення аналізу діяльності логопедичних пунктів та надання логопедичних послуг для дітей, визначення та надання роз'яснень щодо функцій та обов'язків асистента вчителя та асистента дитини.

ПОЗАШКІЛЬНА ОСВІТА

У сфері позашкільної освіти здійснено заходи щодо якісної організації освітнього процесу.

Розроблено та надіслано на погодження до органів центральної виконавчої влади проєкт змін до Закону України «Про позашкільну освіту».

Підготовлено методичні рекомендації щодо застосування Порядку організації інклюзивного навчання в закладах позашкільної освіти для організації навчання та розвитку здібностей осіб з особливими освітніми потребами.

Національним центром «Мала академія наук України» проведена підготовча робота для відкриття першого і єдиного в Україні інтерактивного Музею науки.

Також розроблено проєкт постанови Кабінету Міністрів України щодо підвищення престижності праці педагогічних працівників закладів позашкільної освіти та посилення фінансової спроможності закладів позашкільної освіти;

У вказаному проєкті постанови Кабміну МОН пропонує:

- збільшити тривалість відпустки педагогічних працівників сфери позашкільної освіти до 56 днів;
- збільшити тарифні розряди педпрацівників позашкілля;
- розширити фінансову автономію закладів позашкільної освіти;
- розширити перелік платних послуг, які можуть надаватися закладами освіти, іншими установами та закладами системи освіти, що належать до державної та комунальної форми власності.

ПОСТУП КОМАНДИ МОН НА ЗМІЦНЕННЯ СИСТЕМИ ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ – 2020

ШКІЛЬНА ОСВІТА

- Концепція розвитку природничо-математичної освіти (STEM-освіти)
- Проектні пропозиції програми «Спроможна школа для кращих результатів» (проект)
- Положення про Центри професійного розвитку
- Онлайн-курс про дистанційне та змішане навчання для педагогів та керівників шкіл
- Інформаційна кампанія «Школо, ми готові» спільно з Юнісеф
- Концепція реалізації державної політики щодо створення мережі екзаменаційних центрів на період до 2030 року та плану заходів з її запровадження (проект розпорядження КМУ)
- Нові Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти
- Забезпечення підручниками 3 та 7 класів загальної середньої освіти
- Реєстр суб'єктів освітньої діяльності в Єдиній державній електронній базі з питань освіти
- Державний стандарт базової середньої освіти, що створює умови для продовження реформи «Нова українська школа» у 5-9 класах із 2022 року

УХВАЛЕННЯ КОНЦЕПЦІЇ РОЗВИТКУ ПРИРОДНИЧО-МАТЕМАТИЧНОЇ ОСВІТИ (STEM-ОСВІТИ)

5 вересня 2020 року Кабінет Міністрів України ухвалив Концепцію розвитку природничо-математичної освіти (STEM-освіти), реалізація якої передбачена до 2027 року.

Концепція спрямована на модернізацію STEM-освіти, її широкомасштабне впровадження на всіх складниках та рівнях освіти, встановлення партнерства з роботодавцями і науковими установами та їхнє залучення до розвитку природничо-математичної освіти.

Згідно з Концепцією навчальні методики та навчальні програми STEM-освіти будуть спрямовані на формування компетентностей, актуальних на ринку праці. Зокрема, це критичне, інженерне й алгоритмічне мислення, навички оброблення інформації й аналізу даних, цифрова грамотність, креативні якості та інноваційність, навички комунікації.

STEM-освіта буде впроваджуватись із урахуванням принципів особистісного підходу, постійного оновлення змісту освіти відповідно до нових досягнень науки та вимог ринку праці, формування необхідних компетентностей, розвитку закладів спеціалізованої освіти наукового спрямування.

STEM-освіта (Science, Technology, Engineering and Mathematics) – система природничої і математичної освітніх галузей, яка має на меті розвиток особистості через формування компетентностей, природничо-наукової картини світу, світоглядних позицій і життєвих цінностей.

ЗАВЕРШЕННЯ ПОГОДЖЕННЯ ПРОЄКТНИХ ПРОПОЗИЦІЙ ПРОГРАМИ «СПРОМОЖНА ШКОЛА ДЛЯ КРАЩИХ РЕЗУЛЬТАТІВ»

Урядова програма «Спроможна школа для кращих результатів» – це фінансова підтримка закладів освіти на ремонт будівель шкіл, завершення недобудов, закупівлю обладнання для класів та оновлення навчальних кабінетів, інтер'єрів у коридорах, класах та інших приміщеннях школи. Програма допомагає зробити школи безпечним та комфортним середовищем для кожного учня та вчителя.

Відповідно до Постанови КМУ «Деякі питання надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію програми «Спроможна школа для кращих результатів» від 12.02.2020 р. № 100 (зі змінами) з державного бюджету було виділено 500 000,0 тис. грн, що були розподілені по 20 000,0 тис. грн кожній області та м. Київ. Понад половину профінансованих коштів вже вдалося освоїти Чернівецькій (66,3%) та Рівненській (55,6%) областям, 46,7% – Одеській області (додаток 2). Проте більшість регіонів ще не почали використовувати кошти, зважаючи на тривалі підготовчі роботи: конкурсні торги, укладення договорів тощо. Залишається не ухваленим рішення тільки по м. Київ, оскільки до поданої документації були висловлені зауваження МОН, які необхідно врахувати.

ЗАТВЕРДЖЕННЯ ПОЛОЖЕННЯ ПРО ЦЕНТРИ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ

Центри професійного розвитку педагогів консультуватимуть вчителів, надаватимуть психологічну підтримку та поширюватимуть інформацію про можливості підвищення кваліфікації. Відповідне Положення, яке регулює діяльність таких центрів, Уряд затвердив 29 липня 2020 року.

Центри будуть узагальнювати та поширювати інформацію про можливості професійного розвитку освітян: програми підвищення кваліфікації, вебресурси та інші інструменти, які зможуть стати в пригоді для їхнього професійного зростання.

Вони також координуватимуть діяльність професійних спільнот педагогів і надаватимуть психологічну підтримку педпрацівникам.

Центри проводитимуть консультації, зокрема, з наступних напрямів:

- планування та визначення траєкторії професійного розвитку;
- проведення супервізії;
- розроблення документів закладу освіти;
- впровадження компетентнісного, особистісно орієнтованого, діяльнісного та інклюзивного підходів у навчанні;
- застосування нових освітніх технологій;
- організація освітнього процесу за різними формами, у тому числі з використанням технологій дистанційного навчання.

Утворювати Центр професійного розвитку педагогічних працівників може орган місцевого самоврядування, врахувавши потреби територіальної громади. Декілька засновників можуть спільно утворити Центр та укласти засновницький договір або договір про спільну діяльність.

Сільські, селищні, міські ради можуть утворювати центри та організовувати їхню діяльність відповідно до Закону «Про співробітництво територіальних громад».

Керівництво Центром здійснюватиме його директор, якого призначатиме на посаду засновник за результатами конкурсу. Директором Центру може стати особа, яка має громадянство України, вільно володіє державною мовою, має вищу педагогічну освіту ступеня не нижче магістра, стаж педагогічної та/або науково-педагогічної роботи не менш ніж п'ять років.

РОЗРОБЛЕННЯ ОНЛАЙН-КУРСУ ПРО ДИСТАНЦІЙНЕ ТА ЗМІШАНЕ НАВЧАННЯ ДЛЯ ПЕДАГОГІВ ТА КЕРІВНИКІВ ШКІЛ

Онлайн-курс розроблений для педагогів і керівників шкіл та закладів професійно-технічної освіти, а також освітніх управлінців.

Цей курс допоможе освітянам легко організувати дві форми навчання:

- дистанційну, коли учасники віддалені один від одного і взаємодіють за допомогою сучасних цифрових технологій;
- змішану, що поєднує дистанційне та очне навчання, тобто передбачає застосування технологій дистанційного навчання на очній формі.

Станом на 16 вересня на курс зареєструвались 41 тис. вчителів і управлінців шкіл, а також 7 тис. педагогів та керівників закладів профтехосвіти. Курс безкоштовний і відкритий для реєстрації та проходження постійно.

Курс розроблений МОН спільно зі студією онлайн-освіти EdEra за підтримки Швейцарії в рамках Швейцарсько-українського проєкту DECIDE – «Децентралізація для розвитку демократичної освіти», який впроваджується Консорціумом ГО «DOCCU - Розвиток громадянських компетентностей в Україні» та Цюрихського педагогічного університету (PH Zurich, Швейцарія).

ЗАПУСК ІНФОРМАЦІЙНОЇ КАМПАНІЇ «ШКОЛО, МИ ГОТОВІ» СПІЛЬНО З ЮНІСЕФ ТА ПОСОЛЬСТВОМ ШВЕЙЦАРІЇ

Спільно з ЮНІСЕФ за підтримки USAID та ГС «Освіторія» запустили інформаційну кампанію «Школо, ми готові». Мета кампанії – проінформувати вчителів і адміністраторів шкіл, учнів та батьків про правила та умови безпечного навчання в умовах пандемії COVID-19 у навчальному році 2020/2021. А також залучити вчителів, батьків та учнів до використання та поширення найкращих практик безпечного навчання в новій реальності.

У межах інформаційної кампанії розроблено матеріали, які допоможуть директорам, вчителям, батькам та учням підготуватись до роботи і навчання у нових умовах:

- постери щодо правил респіраторної гігієни, безпечних умов навчання та особливості різних форматів навчання;

- ролик для онлайну та ТБ;
- запущено зовнішню рекламу (білборди та сітілайти).

РОЗРОБЛЕННЯ ПРОЄКТУ РОЗПОРЯДЖЕННЯ КМУ «ПРО СХВАЛЕННЯ КОНЦЕПЦІЇ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ ЩОДО СТВОРЕННЯ МЕРЕЖІ ЕКЗАМЕНАЦІЙНИХ ЦЕНТРІВ НА ПЕРІОД ДО 2030 РОКУ ТА ПЛАНУ ЗАХОДІВ З ЇЇ ЗАПРОВАДЖЕННЯ»

20 вересня 2020 року МОН опублікувало на громадське обговорення проєкт розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції реалізації державної політики щодо створення мережі екзаменаційних центрів на період до 2030 року та плану заходів з її запровадження».

Метою проєкту є розбудова механізмів оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти та проведення досліджень якості освіти з використанням цифрових технологій шляхом створення відповідної інституційної, організаційної та технічної інфраструктури.

Система зовнішніх освітніх оцінювань, що існує в Україні, базується на паперовому тестуванні – у форматі, що потребує складних логістичних процесів, а успіх його реалізації залежить від багатьох чинників.

Водночас, зважаючи на поточні виклики в освітньому секторі та стрімкий розвиток цифрових технологій, у національних та міжнародних системах освітніх оцінювань відбувається поступовий перехід від паперового формату оцінювання до комп'ютерного. Відтак планування й реалізацію нових видів освітніх вимірювань в Україні важливо забезпечити в комп'ютерному форматі, що дозволить значно пришвидшити виконання окремих операційних складових тестування, оптимізувати їх, стимулюватиме ефективний розвиток національної системи освітніх оцінювань.

Інструментом реалізації цієї політики є створення мережі екзаменаційних центрів як відокремлених структурних підрозділів регіональних центрів оцінювання якості освіти для проведення окремих видів освітніх оцінювань з використанням комп'ютерної техніки.

РОЗРОБЛЕНО ТА ЗАТВЕРДЖЕНО НОВІ КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ УЧНІВ У СИСТЕМІ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

27 серпня 2020 року Міністерство освіти і науки затвердило методичні рекомендації щодо оцінювання учнів 2-го класу Нової української школи. Для учнів 3-х та 4-х класів застосовується формувальне та підсумкове (тематичне, семестрове та річне) оцінювання.

Важливу роль у формуальному та підсумковому оцінюванні відіграють критерії, за якими воно здійснюється. Критерії оцінювання визначаються вчителем (із поступовим залученням до цього процесу учнів) відповідно до кожного різновиду роботи та різновиду діяльності учнів з орієнтуванням на вимоги до обов'язкових результатів навчання та компетентностей учнів початкової школи, визначених Державним стандартом початкової освіти до другого циклу

навчання (3-4 класи), й очікуваних результатів, зазначених в освітній програмі закладу загальної середньої освіти (модельних навчальних програмах).

Формувальне оцінювання здійснюється через:

- педагогічне спостереження вчителя за навчальною та іншими різновидами діяльності учнів;
- аналіз портфоліо учнівських робіт, попередніх навчальних досягнень учнів, результатів їхніх діагностичних робіт;
- самооцінювання та взаємооцінювання результатів діяльності учнів;
- оцінювання особистісного розвитку та соціалізації учнів їхніми батьками;
- застосування прийомів отримання зворотного зв'язку щодо сприйняття та розуміння учнями навчального матеріалу.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДРУЧНИКАМИ УЧНІВ 3 ТА 7 КЛАСІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДньої ОСВІТИ

Проект змін до Постанови КМУ від 23 січня 2020 року № 41 було підготовлено ще в лютому 2020 року. Однак тоді він не був погоджений з органами виконавчої влади і не був переданий на затвердження Урядом. У серпні МОН в оперативному режимі розпочало погодження нормативного документа для того, щоб забезпечити дітей підручниками.

Після внесення змін до постанови КМУ в поточному році будуть надруковані за кошти державного бюджету підручники для 6 класу ЗЗСО, а також з'являться правові підстави для перерозподілу підручників для 8 і 9 класів між областями, де є їх надлишок, і де їх бракує.

СТВОРЕННЯ РЕЄСТРУ СУБ'ЄКТІВ ОСВІТньої ДІЯЛЬНОСТІ В ЄДИНІЙ ДЕРЖАВНІЙ ЕЛЕКТРОННІЙ БАЗІ З ПИТАНЬ ОСВІТИ

Створено Реєстр суб'єктів освітньої діяльності в Єдиній державній електронній базі з питань освіти. Його основна мета – допомогти у використанні єдино правильних даних/реквізитів закладів освіти різним установам чи суб'єктам. Цей реєстр є єдиною та уніфікованою базою, яка зможе автоматично взаємодіяти з різними інститутами/установами. Він містить відомості про заклади вищої, професійної (професійно-технічної), загальної середньої освіти, органи управління освітою, а також інші відкриті дані.

ЗАТВЕРДЖЕНО ДЕРЖАВНИЙ СТАНДАРТ БАЗОВОЇ СЕРЕДньої ОСВІТИ

30 вересня 2020 року Кабінет Міністрів України затвердив Державний стандарт базової середньої освіти. Документ створює умови для продовження реформи «Нова українська школа» у 5-9 класах із 2022 року. Державний стандарт визначає мету та принципи освітнього процесу в закладах базової середньої освіти, дає загальну характеристику змісту навчання, пояснює вимоги до обов'язкових результатів навчання та орієнтири для їхнього оцінювання.

ПОСТУП КОМАНДИ МОН НА ЗМІЦНЕННЯ СИСТЕМИ ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ – 2020

ПРОФЕСІЙНА (ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНА) ОСВІТА

- Спрямовано 100 млн гривень для створення навчально-практичних центрів у 52 закладах профосвіти
- Забезпечено проведення фіналу конкурсу професійної майстерності WorldSkills Ukraine в умовах адаптивного карантину
- План модернізації професійної освіти в Україні (проект)
- Стратегія розвитку професійної освіти до 2023 року (проект)
- Результати аудиту 1254 закладів професійної та фахової передвищої освіти, проведеного за ініціативи МОН та Програми EU4Skills
- Запущено пілотний курс Skills Lab «Навички для успішної кар'єри» для педагогів 4 областей щодо покращення кар'єрних навичок випускників (за підтримки Фонду ООН у галузі народонаселення)
- Інформаційна кампанія для популяризації робітничих професій у соціальній мережі Facebook #ПояснюємоПрофесії (11 постів та інфографік)
- Комунікаційні матеріали щодо популяризації успішних практик закладів професійної освіти (12 кейсів)

100 МЛН ГРН ДЛЯ СТВОРЕННЯ НАВЧАЛЬНО-ПРАКТИЧНИХ ЦЕНТРІВ У ЗАКЛАДАХ ПРОФОСВІТИ

Уряд спрямував 100 мільйонів гривень для створення на базі 52 закладів професійної освіти 53 навчально-практичних центрів. Їх облаштують новим обладнанням та технікою. Загалом в Україні вже працюють 145 навчально-практичних центрів, на створення яких Кабінетом Міністрів України впродовж 2016-2019 років було спрямовано 250 мільйонів гривень. Крім того, близько 90 навчально-практичних центрів було відкрито за підтримки соціальних партнерів.

ФІНАЛ КОНКУРСУ ПРОФЕСІЙНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ WORLDSKILLS В УМОВАХ АДАПТИВНОГО КАРАНТИНУ

Для забезпечення профорієнтації молоді організовано фінал Всеукраїнського конкурсу професійної майстерності WorldSkills Ukraine. Через складні умови проведення фіналу кількість компетенцій було скорочено з 17 до 9. У фіналі беруть участь понад 90 учасників. Конкурс проходить із дотриманням рекомендацій Головного санітарного лікаря. Співорганізаторами конкурсу є Федерація роботодавців України та інші соціальні партнери.

МОДЕРНІЗАЦІЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

МОН презентувало [План](#) модернізації професійної освіти в Україні. Згідно з документом пропонуються нові механізми для здобуття профосвіти впродовж життя та гнучкі умови для співробітництва стейкхолдерів галузі: закладів освіти, бізнесу і місцевої влади.

СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ ДО 2023 РОКУ

Розпочато роботу над Стратегією розвитку професійної освіти. Проект складатиметься з трьох компонентів – удосконалення системи управління, фінансування, підвищення якості освіти та

розвитку співпраці з бізнесом. Робота в цьому напрямі триватиме до 30 жовтня. Крім цього, до 3 листопада проєкт буде розміщений на сайті МОН для громадського обговорення.

АУДИТ 1254 ЗАКЛАДІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ, ПРОВЕДЕНИЙ ЗА ІНІЦІАТИВИ МОН ТА ПРОГРАМИ EU4SKILLS

За підтримки програми EU4Skills, що фінансується ЄС, Міністерство освіти і науки провело аудит 1254 закладів професійно-технічної та фахової передвищої освіти. Результати будуть використані Міністерством, місцевою владою та бізнесом для прийняття управлінських рішень під час реформування професійної освіти. Дані розміщені у відкритому доступі на сайті Інституту освітньої аналітики.

Отримана під час аудиту інформація також буде корисною українцям, які хочуть більше знати про заклади профосвіти свого регіону. У такий спосіб вступники та їхні батьки зможуть оцінити матеріально-технічну базу закладу, дізнатися про працевлаштування випускників та можливості для дуального навчання.

На платформі, де розміщений аудит, представлено інформацію щодо кожного із закладів освіти. Користувачі можуть подивитися інформацію про окремий заклад та порівняти його з іншим, використовуючи різні фільтри, дізнатися про послуги, які він надає. На платформі також можна порівняти інформацію у розрізі регіону.

Покрокова інструкція з користування платформою розміщена тут.

Дані проаналізовані за 27 розділами, зокрема щодо освітніх програм, наявної інфраструктури, персоналу, кількості учнів та вчителів, рівня працевлаштування випускників, можливостей для навчання дорослих, співпраці з бізнесом тощо. Всі 1254 заклади надали, серед іншого, інформацію щодо наявної інфраструктури – їдальні, гуртожитку, спортивного комплексу, умов для навчання людей з інвалідністю. Окремо опитувальник містив розділи про доходи та витрати, включаючи комунальні послуги, матеріали для практичних занять, стипендії учнів та зарплату вчителів. Дані були зібрані за допомогою анкет безпосередньо від закладів, а також даних Єдиної державної електронної бази з питань освіти та охоплюють період з 2017 до 2020 року.

Впродовж місяця директорат професійної освіти МОН збиратиме відгуки користувачів аудиту за адресою: kovalenko@mon.gov.ua.

ПІЛОТНИЙ КУРС SKILLS LAB «НАВИЧКИ ДЛЯ УСПІШНОЇ КАР'ЄРИ»

58 педагогів із 40 закладів профосвіти Вінницької, Тернопільської, Хмельницької та Чернігівської областей пройшли тренінг «Навички для успішної кар'єри». Він допоможе їм вдосконалити кар'єрне консультування учнів та дасть розуміння, яких компетентностей очікують роботодавці від випускників профтехів. Курс розроблений CSR Ukraine, експертною організацією Центр «Розвиток КСВ», платформою розвитку кар'єри Career Hub спільно з UNFPA, Фондом ООН у галузі народонаселення, за підтримки Міністерства освіти та науки України.

ІНФОРМАЦІЙНА КАМПАНІЯ #ПояснюємоПрофесії

Для забезпечення елементів кар'єрного консультування та професійної орієнтації молоді на сторінках МОН у соціальних мережах Facebook та Telegram щотижня публікуються пости про

робітничі професії, які можна здобути в закладах профосвіти. Наразі за тегом #ПояснюємоПрофесії розміщено 11 постів та інфографік.

ПОПУЛЯРИЗАЦІЯ ЗАКЛАДІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Для популяризації переваг професійної освіти було зібрано, опрацьовано та розміщено на офіційному вебсайті МОН 12 матеріалів про успішні заклади професійної освіти. [Матеріали з розділу](#) також поширюються в регіональних ЗМІ.

ПОСТУП КОМАНДИ МОН НА ЗМІЦНЕННЯ СИСТЕМИ ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ – 2020

ФАХОВА ПЕРЕДВИЩА, ВИЩА ТА ОСВІТА ДОРΟΣЛИХ

- Сприяння підвищенню рівня підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти (меморандум)
- Успішне проведення вступної кампанії-2020 та збільшення обсягів державного замовлення для вступників на основі ПЗСО
- Концепція державної програми відновлення та розбудови мережі гуртожитків для проживання студентів закладів вищої освіти на 2021-2025 рр. (проект розпорядження КМУ)
- Стратегія розвитку вищої освіти на 2021-2031 рр. (проект)
- Перелік обов'язкової інформації, що повинна міститись у документах про вищу освіту (постанова КМУ від 9 вересня 2020 р. № 811)
- Затверджено 50 нових компетентнісних стандартів вищої освіти
- План популяризації природничих наук та математики (проект розпорядження КМУ)
- Законопроект «Про освіту дорослих»

ДУАЛЬНА ФОРМА ЗДОБУТТЯ ОСВІТИ – ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ

Підписано меморандум про співпрацю між Міністерством освіти і науки України, Фондом ім. Фрідріха Еберта та Науково-методичним центром вищої та фахової передвищої освіти.

Основна мета заходів – забезпечити максимальну ефективність підготовки фахівців освітньої галузі відповідно до реальних вимог ринку праці та потреб національної економіки.

Дуальна форма передбачає здобуття освіти шляхом поєднання навчання осіб у закладах освіти з навчанням на робочих місцях на підприємствах, в установах та організаціях (далі – суб'єкти господарювання) для набуття певної кваліфікації на основі договору.

УСПІШНЕ ПРОВЕДЕННЯ ВСТУПНОЇ КАМПАНІЇ 2020 РОКУ ТА ЗБІЛЬШЕННЯ ОБСЯГІВ ДЕРЖАВНОГО ЗАМОВЛЕННЯ ДЛЯ ВСТУПНИКІВ НА ОСНОВІ ПЗСО

Вступна кампанія 2020 року проходила в умовах карантинних обмежень, спричинених пандемією COVID-19. Першочерговим завданням було перенесення строків вступної кампанії на місяць. Вступникам надано можливість подавати оригінали документів до ЗВО через електронну пошту, підписавши відповідні сканкопії кваліфікованим електронним підписом (КЕП/ЕЦП), або надсилати звичайною поштою (з обов'язковим описом вкладень).

Можливість подання електронних заяв отримали також пільгові категорії вступників (за умов наявності хоча б одного сертифікату ЗНО) та вступники до магістратури за результатами ЄВІ/ЄФВВ.

Серед новацій щодо вступу до вищих навчальних закладів:

- вилучено обов'язковість складання додаткових фахових вступних випробувань (за рішенням закладу) під час вступу до магістратури;
- прийом сертифікатів ЗНО зі всіх предметів за 4 роки (2017-2020 рр.), ЄВІ та ЄФВВ тільки 2020 року;
- зміни в конкурсному відборі, зокрема спільний широкий конкурс для ЗВО МОН, МОЗ, МКІП та Мінфіну та надання іноземцям прав на рівні з громадянами України вступати на місця державного замовлення (без окремих квот);
- встановлено мінімальний конкурсний бал на бюджет на основі повної загальної середньої освіти – 125 балів;
- скасовано нарахування додаткових балів переможцям МАН.

За результатами вступної кампанії до закладів вищої освіти для здобуття освітнього ступеня бакалавра та магістра на основі повної загальної середньої освіти усіх форм здобуття освіти було зараховано 156 524 студентів, 61 051 – на бюджет та 95 473 – на контракт.

Також цього року обсяги державного замовлення для вступників на основі повної загальної середньої освіти збільшилися 11% порівняно з 2019 роком.

У 2020 році після внесення змін до Закону України «Про вищу освіту» в частині особливостей вступу до закладів вищої освіти осіб з тимчасово окупованих територій Автономної Республіки Крим та міста Севастополя, Донецької та Луганської областей, ініційованих Президентом України Володимиром Зеленським, було організовано роботу 195 освітніх центрів «Крим-Україна» та «Донбас-Україна» на базі закладів вищої та фахової передвищої освіти.

Слід зазначити, що вступна кампанія триває і заклади вищої освіти можуть оголошувати додатковий набір та проводити зарахування на контракт до 30 листопада 2020 року.

КОНЦЕПЦІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПРОГРАМИ ВІДНОВЛЕННЯ ТА РОЗБУДОВИ МЕРЕЖІ ГУРТОЖИТКІВ ДЛЯ ПРОЖИВАННЯ СТУДЕНТІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ НА 2021-2025 РР.

На виконання Указу Президента України №210/2020 «Про вдосконалення вищої освіти в Україні» Міністерством освіти і науки України розроблено проєкт Концепції державної програми відновлення та розбудови мережі гуртожитків для проживання студентів закладів вищої освіти на 2021-2025 роки.

Мета документа – визначення передумови, причини та концептуальних підходів до вирішення проблеми відновлення та розбудови мережі гуртожитків для студентів вищих навчальних закладів.

Проєкт Концепції пройшов громадське обговорення та з урахуванням наданих зауважень та пропозицій готується до направлення на погодження заінтересованих центральних органів виконавчої влади.

СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ВИЩОЇ ОСВІТИ НА 2021-2031 РР.

Триває громадське обговорення проекту Стратегії розвитку вищої освіти України на 2021-2031 роки, який розміщений на сайті МОН. Документ був підготовлений на виконання Указу Президента України Володимира Зеленського «Про вдосконалення вищої освіти в Україні» №210/2020 від 3 червня 2020 року.

Стратегія розвитку вищої освіти визначатиме місце вищої освіти в суспільстві й економіці країни через формулювання місії та візії, основні стратегічні й операційні цілі та завдання щодо їх досягнення, механізми реалізації та моніторингу, визначення очікуваних результатів та способів їх вимірювання.

Проект документа розроблено Робочою групою, до складу якої увійшли керівники провідних вищих навчальних закладів України, представники центральних органів виконавчої влади, широке коло науковців і представників громадськості.

ОБОВ'ЯЗКОВА ІНФОРМАЦІЯ В ДОКУМЕНТАХ ПРО ВИЩУ ОСВІТУ

Схвалено постанову КМУ «Про документи про вищу освіту (наукові ступені)». Документ запроваджує зміни в системі вищої освіти України як частини Європейського простору вищої освіти, що запроваджені Законом України від 18 грудня 2019 року № 392-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення освітньої діяльності у сфері вищої освіти».

Насамперед зміни стосуються процедури визнання кваліфікацій здобувачів вищої освіти. Зокрема, передбачається наступне:

- вперше унормовується питання видачі дублікатів документів про вищу освіту, виданих до запровадження ступеневої вищої освіти;
- затверджується Перелік обов'язкової інформації, яка повинна міститися в документах про вищу освіту (наукові ступені).

Впровадження постанови сприятиме працевлаштуванню випускників закладів вищої освіти, реалізації права на індивідуальну освітню траєкторію, академічній мобільності учасників освітнього процесу та подальшій інтеграції системи вищої освіти України до Європейського простору вищої освіти. Нова постанова набуває чинності з 1 січня 2021 року.

50 НОВИХ КОМПЕТЕНТІСНИХ СТАНДАРТІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

На початок нового навчального року затверджено ще 50 нових компетентісних стандартів вищої освіти: 27 – для освітнього ступеня «Бакалавр» та 23 – для освітнього ступеня «Магістр».

Нові стандарти прийшли на заміну застарілих галузевих, вони відповідають вимогам Болонського процесу і базуються на компетентісному підході. У стандартах не встановлено переліку нормативних дисциплін (як це було раніше), це дає більше можливостей вишам у створенні різноманітних освітніх програм.

ПЛАН ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ ПРИРОДНИЧИХ НАУК ТА МАТЕМАТИКИ

На виконання Указу Президента України від 3 червня 2020 року № 210 «Про вдосконалення вищої освіти в Україні» розроблено проект розпорядження Кабінету Міністрів України «Про затвердження плану заходів щодо популяризації природничих наук та математики».

Згідно з проектом документа заходи передбачають покращення матеріально-технічної бази закладів фахової передвищої та вищої освіти, надання одноразової адресної грошової допомоги особам, які навчались за державним замовленням у закладах вищої освіти за природничо-математичними спеціальностями та уклали щонайменше на три роки договір про роботу на посадах педагогічних працівників у закладах загальної середньої, професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої освіти.

У 2021 році планується проведення Всеукраїнського форуму вчителів та викладачів природничих наук та математики.

ЗАКОНОПРОЄКТ «ПРО ОСВІТУ ДОРΟΣЛИХ»

Міністерством освіти і науки України спільно з Інститутом педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна Національної академії педагогічних наук України та Українською асоціацією освіти дорослих підготовлено проект Закону України «Про освіту дорослих» та оприлюднено його для громадського обговорення на офіційному вебсайті Міністерства.

Основні цілі законопроекту:

- створити умови для розвитку освіти дорослих на засадах комплексного розуміння її суспільної цінності та значущості;
- визначити пріоритетні напрями освіти дорослих, які б, зокрема, забезпечили формування в дорослих осіб ключових компетентностей, рекомендованих Європейським Союзом для освіти впродовж життя;
- упорядкувати систему освіти дорослих;
- визначити засади співробітництва між державою, органами місцевого самоврядування та провайдерами освіти дорослих;
- закласти правові основи діяльності нових інституцій у сфері освіти дорослих.

Законопроект також визначає правові механізми взаємодії між формальною та неформальною освітою дорослих, спрямовані на те, щоб розширити доступ дорослих осіб до формальної освіти та закласти зручні і гнучкі правила здобуття дорослими особами формальної, неформальної та інформальної освіти.

ПОСТУП КОМАНДИ МОН НА ЗМІЦНЕННЯ СИСТЕМИ ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ – 2020**НАУКА ТА ІННОВАЦІЇ**

- Розпочато активізацію діяльності наукових парків (законопроект)
- Напрацьовуються плани реформування Національної та галузевих академій наук
- Продовжується державна підтримка у сфері трансферу технологій (законопроект)
- Продовжено термін дії всіх спеціалізованих вчених рад (наказ МОН)
- Розроблено Концепцію реалізації державної політики розвитку українських е-інфраструктур до 2023 року (проект розпорядження КМУ)
- Вперше за 20 років збільшено обсяг виплат українським полярникам

РОЗПОЧАТО АКТИВІЗАЦІЮ ДІЯЛЬНОСТІ НАУКОВИХ ПАРКІВ (ЗАКОНОПРОЄКТ)

На засіданні Уряду схвалено розроблений Міністерством проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо активізації діяльності наукових парків».

Метою документа є підвищення ефективності інноваційної діяльності наукових парків та комерціалізації результатів наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок. Міністерство вважає за необхідне надати закладам вищої освіти і науковим установам справжню автономію щодо створення наукових парків і виключити можливу корупційну складову в цьому процесі.

МОН розробило законодавчі зміни, які дозволять науковим паркам працювати ефективно та мати реальні результати діяльності.

Зокрема, передбачається розбудова дослідницької та інноваційної інфраструктури, стан якої забезпечує створення та впровадження (комерціалізацію) вченими та суб'єктами інноваційної діяльності результатів їхніх досліджень та розробок.

Також пропонується передбачити певні гарантії для ефективного розвитку наукових парків із врахуванням інтересів закладів вищої освіти та наукових установ.

Законопроект був розроблений відповідно до пріоритету 13.5 «Розвиток науки та інновацій» Програми діяльності Кабінету Міністрів України та буде переданий до Верховної Ради України для розгляду й ухвалення рішення.

НАПРАЦЬОВУЮТЬСЯ ПЛАНИ РЕФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ТА ГАЛУЗЕВИХ АКАДЕМІЙ НАУК

Наразі Міністерством освіти і науки України створені робочі групи з реформування Національної та галузевих академій наук. До них залучені представники академій наук, закладів вищої освіти, Наукового комітету Національної ради України з питань розвитку науки і технологій та громадськості, заінтересованих центральних органів виконавчої влади та народні депутати України.

Робочі групи розробляють і подадуть Міністерству узгоджені Плани заходів з реформування Національної академії наук України, Національної академії аграрних наук України та Національної академії педагогічних наук.

ПРОДОВЖУЄТЬСЯ ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА У СФЕРІ ТРАНСФЕРУ ТЕХНОЛОГІЙ (ЗАКОНОПРОЄКТ)

МОН розробило проєкт Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо стимулювання діяльності у сфері трансферу технологій», який наразі перебуває на фінальній стадії погодження із центральними органами виконавчої влади.

Створення законодавчих умов для впровадження розробок ЗВО та науковими установами на ринку є нагальною потребою.

Схвалення законопроєкту дозволить запровадити державну підтримку у сфері трансферу технологій, а також уніфікувати умови укладення договорів про трансфер технологій.

Досягнути цього пропонується шляхом надання доступу до економічної і патентної інформації з іноземних джерел та баз даних, запровадження механізму здійснення закордонного патентування за кошти державного бюджету на конкурсній основі, визначення особливостей закупівлі технологій за бюджетні кошти, спрощення умов укладання договору про трансфер технологій, запровадження надання субсидій проєктам високотехнологічного виробництва, що реалізуються за участю наукових установ або ЗВО.

ПРОДОВЖЕНО ТЕРМІН ДІЇ ВСІХ СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ ВЧЕНИХ РАД (НАКАЗ МОН)

Здобувачі наукових ступенів кандидата чи доктора наук зможуть захистити свої доробки та отримати відповідні дипломи до 15 травня 2021 року. Відповідний наказ розміщено на сайті МОН.

Міністерство освіти і науки України своїм наказом продовжило термін дії всіх спеціалізованих вчених рад. Відповідному рішенню передувало внесення змін до Закону України «Про вищу освіту».

Також Уряд дозволив спеціалізованим вченим радам проводити засідання в режимі відеозв'язку.

РОЗРОБЛЕНО КОНЦЕПЦІЮ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКИХ Е-ІНФРАСТРУКТУР ДО 2023 РОКУ (ПРОЄКТ РОЗПОРЯДЖЕННЯ КМУ)

МОН надіслало на погодження до центральних органів виконавчої влади проєкт Концепції реалізації державної політики розвитку українських е-інфраструктур до 2023 року.

Основним завданням е-інфраструктур є отримання, зберігання, управління та інтеграція наукових даних, їх глибинний аналіз, візуалізація, послуги обчислення та комунікації, а також інші послуги опрацювання інформації, які надаються в інтернеті.

Зважаючи на те, що це завдання є універсальним і не обмежується лише окремою галуззю знань, діяльність е-інфраструктур може бути корисною для розвитку будь-якої наукової дисципліни.

Запровадження вищезгаданого проєкту сприятиме реалізації державної політики у сфері українських е-інфраструктур.

ВПЕРШЕ ЗА 20 РОКІВ ЗБІЛЬШЕНО ОБСЯГ ВИПЛАТ УКРАЇНСЬКИМ ПОЛЯРНИКАМ

30 вересня 2020 року ухвалена постанова «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 28 січня 2000 року №140 «Про оплату праці, гарантії та компенсації для працівників, які направляються для роботи на антарктичну станцію «Академік Вернадський».

Згідно з документом вперше за 20 років обсяг оплати праці (добові) українським полярникам збільшено у 2,5 рази. Ухвалені Урядом зміни також враховують суворі кліматичні умови поточного та наступного років, спричинені пандемією коронавірусу.

Дія постанови поширюватиметься і на чинний склад 25-ї Української антарктичної експедиції (УАЕ), яка наразі несе полярну вахту на станції «Академік Вернадський», і на склад майбутньої 26-ї УАЕ.

ПОСТУП КОМАНДИ МОН НА ЗМІЦНЕННЯ СИСТЕМИ ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ – 2020

ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ ТА ОНЛАЙН-ПОСЛУГИ

- Триває модифікація проєкту «Всеукраїнська школа онлайн», функціонування якого заплановане у форматі онлайн-платформи
- Розпочато пілотування державних шкільних е-журналів та е-щоденників для закладів загальної середньої освіти
- Постійне оновлення та модернізація ЄДЕБО
- Нові можливості щодо ліцензування освітньої діяльності з 1 вересня 2020 року в режимі онлайн
- Впровадження в школах інструментів для дистанційного навчання

ТРИВАЄ МОДИФІКАЦІЯ ПРОЄКТУ «ВСЕУКРАЇНСЬКА ШКОЛА ОНЛАЙН», ФУНКЦІОНУВАННЯ ЯКОГО ЗАПЛАНОВАНЕ У ФОРМАТІ ОНЛАЙН-ПЛАТФОРМИ

Спільно з Міністерством цифрової трансформації України та міжнародними партнерами опрацьовується питання продовження та модифікації проєкту «Всеукраїнська школа онлайн».

За попередніми робочими домовленостями підтримка та технічний супровід цієї онлайн-платформи забезпечуватиметься структурою, підпорядкованою Міністерству цифрової трансформації України, змістовне наповнення – Міністерством освіти і науки України.

Платформа створена на базі OpenEdX. На ній сьогодні успішно працюють такі освітні ресурси, як Прометеус, EdEra. Отже, інтерфейс і функціонал є знайомим для багатьох вчителів і учнів. Багато країн використовують OpenEdX як свої власні освітні національні платформи (Іспанія, Ізраїль, Польща, Саудівська Аравія та інші).

На цій платформі будуть зібрані відеоконтент, тестові завдання, матеріали для вчителів, курси для підвищення кваліфікації вчителів. Вже є демо-версія відповідної платформи, яка готова до наповнення контентом. Наразі триває організація закупівель контенту (необхідні нормативно-правові акти щодо проведення закупівель перебувають на погодженні в центральних органах виконавчої влади).

Також МОН веде перемовини з міжнародними партнерами щодо підтримки проєкту «Всеукраїнська школа онлайн» та залучення до нього всіх зацікавлених.

РОЗПОЧАТО ПІЛОТУВАННЯ ДЕРЖАВНИХ ШКІЛЬНИХ Е-ЖУРНАЛІВ ТА Е-ЩОДЕННИКІВ ДЛЯ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Міністерство освіти і науки України розпочало проєкт з пілотування безкоштовного програмного забезпечення для створення та ведення шкільних електронних журналів та щоденників. Нове програмне забезпечення розроблене на базі державної модульної системи АІКОМ (раніше ДІСО).

Наразі проєкт проходить тестування. У випробуванні нових е-додатків беруть участь по два-три заклади освіти з кожної області. Після завершення цього етапу (орієнтовно вже у листопаді цього року) державні е-журнали та е-щоденники стануть доступними всім українським школам на безоплатній основі.

Ті школи, які перейдуть на ведення електронних журналів, зможуть відмовитись від їх дублювання в паперовому вигляді. Для цього МОН готує відповідні зміни до низки нормативно-правових документів.

Для користувачів (вчителів, батьків, учнів) будуть підготовлені детальні роз'яснення та відеоінструкції щодо користування новими інструментами.

ПОСТІЙНЕ ОНОВЛЕННЯ ТА МОДЕРНІЗАЦІЯ ЄДЕБО

На базі Єдиної державної електронної бази з питань освіти (ЄДЕБО) розроблені та запроваджені вебсервіси з наступних послуг:

- проведення перевірки достовірності документів про освіту;
- проведення перевірки студентських та учнівських квитків закладів вищої, фахової передвищої та професійної (професійно-технічної) освіти;
- отримання даних про студентські та учнівські квитки закладів вищої, фахової передвищої та професійної (професійно-технічної) освіти;
- отримання інформації про осіб, які здобувають вищу, фахову передвищу та професійну (професійно-технічну) освіту на денній формі навчання.

НОВІ МОЖЛИВОСТІ ЩОДО ЛІЦЕНЗУВАННЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ З 1 ВЕРЕСНЯ 2020 РОКУ В РЕЖИМІ ОНЛАЙН

З 1 вересня 2020 року надання 16 адміністративних послуг з ліцензування провадження освітньої діяльності у сферах вищої, післядипломної, фахової передвищої та професійної (професійно-технічної) освіти здійснюється виключно в електронному вигляді через модуль «Електронне ліцензування» Єдиної державної електронної бази з питань освіти.

Перехід від паперової до електронної форми надання послуг з ліцензування дозволив суттєво спростити процедуру отримання таких послуг для закладів освіти та забезпечив прозорий

порядок розгляду документів, що надходять до Міністерства для отримання ліцензій на провадження освітньої діяльності у вищезазначених сферах.

На цей час Міністерством здійснено заходи щодо інтеграції ЄДЕБО до Єдиного державного вебпорталу електронних послуг порталу «Дія». Після запуску порталу «Дія» здобувачі ліцензії (ліцензіати) зможуть подавати заяви та отримувати послуги з ліцензування освітньої діяльності, зокрема через «кабінет» МОН на вказаному порталі.

ВПРОВАДЖЕННЯ В ШКОЛАХ ІНСТРУМЕНТІВ ДЛЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

За оперативними даними місцевих органів управління освітою, навесні цього року для організації освітнього процесу із застосуванням інструментів для дистанційного навчання педагогічні працівники закладів освіти найчастіше використовували наступні інструменти: Viber, Skype, Zoom, електронну пошту, Google Classroom тощо. Проте МОН продовжує роботу щодо залучення більшої кількості інструментів для організації дистанційного навчання, які будуть зручними для всіх учасників освітнього процесу.

Так, у рамках співпраці Міністерства освіти і науки України з ТОВ «Майкрософт Україна» у зв'язку зі значним поширенням гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, досягнуто домовленостей щодо допомоги українським закладам освіти в налагодженні процесу проведення онлайн занять, безкоштовно застосовуючи центр командної роботи Microsoft Teams for Education.

Цей сервіс включає наступні опції:

- організація віртуальних класів, онлайн-уроків (із можливістю їх запису та перегляду в будь-який час), засідань педагогічних рад тощо;
- можливість створення закритих чатів для спілкування;
- здійснення відеоконференцій (до 300 учасників без обмеження в часі);
- завантаження матеріалів, можливість їх зберігати та ділитися ними;
- створення цифрових зошитів і журналів успішності;
- планування завдань, контроль їх виконання, оцінювання;
- формування електронного розкладу;
- систематизація навчальних матеріалів;
- можливість додати електронні підручники/освітні ігри;
- можливість організувати дистанційне навчання в асинхронному та синхронному режимах;
- розміщення оголошень, дайджестів для всіх учасників освітнього процесу.

Також МОН веде перемовини з іншими компаніями щодо забезпечення закладів освіти різними безкоштовними інструментами дистанційного навчання, зокрема ГО «Фонд підтримки інформаційного забезпечення студентів», ТОВ «Еволюшн Груп», ТОВ «Інтерактивні системи навчання» тощо.

ПОСТУП КОМАНДИ МОН НА ЗМІЦНЕННЯ СИСТЕМИ ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

КЛЮЧОВІ ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ (ЧАСТИНА І)

1. Реформувати дошкільну освіту та забезпечити наступність між дошкільною та початковою освітою шляхом ухвалення Базового компоненту дошкільної освіти
2. Затвердити Положення про дистанційну форму здобуття загальної середньої освіти, зокрема підвищення доступності шкільної освіти в умовах карантинних обмежень, незалежно від місця проживання здобувачів освіти
3. Запустити в режимі пілотування електронну систему моніторингу працевлаштування випускників закладів професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти
4. Розширити для українських вчених можливості для отримання фінансування наукових досліджень
5. Підвищити оплату праці педагогічних, науково-педагогічних та наукових працівників

РЕФОРМУВАТИ ДОШКІЛЬНУ ОСВІТУ ТА ЗАБЕЗПЕЧИТИ НАСТУПНІСТЬ МІЖ ДОШКІЛЬНОЮ ТА ПОЧАТКОВОЮ ОСВІТОЮ ШЛЯХОМ УХВАЛЕННЯ БАЗОВОГО КОМПОНЕНТУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Завершується робота над законопроектом «Про внесення змін до Закону України «Про дошкільну освіту», який погоджено з відповідними органами та отримано висновок Міністерства юстиції України.

Розроблено та надіслано на погодження до органів центральної виконавчої влади проект розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції розвитку дошкільної освіти». Згідно з наказом МОН від 31 липня 2020 року № 993 створено робочу групу з розроблення проекту Базового компоненту дошкільної освіти. Онлайн-засідання групи відбулося 22 вересня 2020 року. У ньому взяли участь експерти Ради Європи та представництва Дитячого фонду ООН (UNICEF) в Україні з питань новітніх освітніх парадигм та міжнародного досвіду їх впровадження. За результатами засідання заплановано низку онлайн-зустрічей з міжнародними експертами.

ЗАТВЕРДИТИ ПОЛОЖЕННЯ ПРО ДИСТАНЦІЙНУ ФОРМУ ЗДОБУТТЯ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ, ЗОКРЕМА ПІДВИЩЕННЯ ДОСТУПНОСТІ ШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ КАРАНТИННИХ ОБМЕЖЕНЬ, НЕЗАЛЕЖНО ВІД МІСЦЯ ПРОЖИВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Міністерство освіти і науки України розробило нове Положення про дистанційну форму здобуття загальної середньої освіти. Наказ МОН про його затвердження погоджено з центральними органами виконавчої влади та направлено на державну реєстрацію до Мін'юсту 22 вересня 2020 року. Очікується офіційне підтвердження реєстрації.

ЗАПУСТИТИ В РЕЖИМІ ПІЛОТУВАННЯ ЕЛЕКТРОННУ СИСТЕМУ МОНІТОРИНГУ ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ ВИПУСКНИКІВ ЗАКЛАДІВ ПРОФЕСІЙНОЇ (ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ), ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ТА ВИЩОЇ ОСВІТИ

Основна мета запуску електронної системи моніторингу працевлаштування випускників закладів професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти – це можливість врахування показника працевлаштування випускників під час розподілу державного фінансування між закладами вищої освіти за результатами їх діяльності.

Спільно з Пенсійним фондом України вже розроблено проєкт Порядку обміну інформацією між Пенсійним фондом України та Міністерством освіти і науки України.

Порядок, затверджений МОН і Пенсійним фондом, готується до реєстрації в Міністерстві юстиції України.

РОЗШИРИТИ ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ ВЧЕНИХ МОЖЛИВОСТІ ФІНАНСУВАННЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Міносвіти передбачає розширення для українських вчених можливостей фінансування наукових досліджень, у тому числі за рахунок приєднання до Рамкової програми Європейського Союзу «Горизонт Європа» (Horizon Europe).

Наразі МОН розпочало консультації з Європейською комісією щодо асоційованої участі в наступній Рамковій програмі ЄС з досліджень та інновацій «Горизонт Європи».

Підготовлено проєкт розпорядження Президента України про делегацію України для участі в переговорах.

ПІДВИЩИТИ ОПЛАТУ ПРАЦІ ПЕДАГОГІЧНИХ, НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ТА НАУКОВИХ ПРАЦІВНИКІВ

Проєктом Закону України «Про Державний бюджет України на 2021 рік» передбачено на галузь освіти 173,8 млрд гривень, що порівняно з державним бюджетом на 2020 рік більше на 34 млрд гривень.

Посадовий оклад працівника першого тарифного розряду у 2021 році змінюватиметься двічі: з 1 січня – 2 670 грн та з 1 липня – 2 893 грн. Отже, із січня 2021 року розміри посадових окладів (ставок заробітної плати) працівників бюджетної сфери, у тому числі галузі освіти і науки, збільшаться на 20%, а з липня – ще на 8,3%.

ПОСТУП КОМАНДИ МОН НА ЗМІЦНЕННЯ СИСТЕМИ ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

КЛЮЧОВІ ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ (ЧАСТИНА II)

6. Запровадити електронне ліцензування освітніх послуг на всіх рівнях освіти
7. Впровадити педагогічну інтернатуру для забезпечення наставництва та підтримки молодим вчителям
8. Забезпечити підтримку найкращих проєктів українських вчених у межах конкурсів Національного фонду досліджень
9. Впровадити особистісно орієнтовану модель освіти для осіб з особливими освітніми потребами
10. Реалізувати пілотний проєкт сертифікації педагогічних працівників

ЗАПРОВАДИТИ ЕЛЕКТРОННЕ ЛІЦЕНЗУВАННЯ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ

Міністерство освіти і науки України розробило та пропонує для громадського обговорення нову редакцію Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності.

Так, передбачається застосовувати електронне ліцензування послуг у всіх сферах освіти: вищій, післядипломній, фаховій передвищій та професійній (професійно-технічній). Водночас планується ліцензування в регіонах.

Перехід від паперової до електронної форми надання послуг з ліцензування дозволить спростити вимоги до започаткування освітньої діяльності та забезпечить прозорий порядок розгляду документів, що надходять до Міністерства для отримання ліцензій на провадження освітньої діяльності у вищезазначених сферах.

ВПРОВАДИТИ ПЕДАГОГІЧНУ ІНТЕРНАТУРУ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАСТАВНИЦТВА ТА ПІДТРИМКИ МОЛОДИМ ВЧИТЕЛЯМ

Міністерство освіти і науки України ініціює педагогічну інтернатуру для забезпечення наставництва та підтримки молодим вчителям у провадженні ними педагогічної діяльності та набутті (вдосконаленні) їх фахової майстерності та залучення до закладів загальної середньої освіти близько 500 інтернів у 2021/2022 навчальному році

У межах імплементації норм Закону України «Про повну загальну середню освіту» розроблено проєкт Положення про педагогічну інтернатуру, який наразі узгоджується структурними підрозділами.

ЗАБЕЗПЕЧИТИ ПІДТРИМКУ НАЙКРАЩИХ ПРОЄКТІВ УКРАЇНСЬКИХ ВЧЕНИХ У МЕЖАХ КОНКУРСІВ НАЦІОНАЛЬНОГО ФОНДУ ДОСЛІДЖЕНЬ

Національним фондом досліджень для виконання наукових досліджень і розробок проведено низку заходів:

- оголошено конкурс «Наука для безпеки людини та суспільства»;
- оголошено конкурс «Підтримка досліджень провідних та молодих учених»;
- здійснено експертизу заявок, поданих для участі в конкурсних відборах;
- ухвалено рішення Національним фондом досліджень щодо фінансування переможців конкурсів.

Наразі триває укладення угод із переможцями конкурсу.

Надання підтримки провідним науковцям України, які разом із здібними молодими вченими здійснюють наукові дослідження і розробки, сприятиме розвитку та інтеграції української науки до світового наукового простору.

ВПРОВАДИТИ ОСОБИСТІСНО ОРІЄНТОВАНУ МОДЕЛЬ ОСВІТИ ДЛЯ ОСІБ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНІМИ ПОТРЕБАМИ

За результатами аналізу трирічного досвіду впровадження інклюзивної освіти в Україні Міністерство освіти і науки України планує здійснити подальші кроки з удосконалення та розбудови навчання осіб з особливими освітніми потребами, зокрема:

- впровадити диференційований підхід до підтримки осіб з особливими освітніми потребами;
- розробити та впровадити рівні підтримки в інклюзивній освіті, що дозволять підвищити рівень індивідуалізації освітніх послуг відповідно до потреб здобувачів освіти та їх можливостей;
- розробити та впровадити функціональну модель фінансування відповідно до необхідного рівня підтримки, що дозволить забезпечити фінансування за принципом «більша потреба = більше ресурсів»;
- вдосконалити роботу інклюзивно-ресурсних центрів через ухвалення оновленої правової бази про них.

Крім того, будуть оновлені такі положення:

- про логопедичні послуги в системі освіти для дітей, які потребують тимчасової допомоги для подальшої успішної самореалізації;
- про організацію інклюзивного навчання в закладах загальної середньої освіти та в закладах дошкільної освіти;
- про спеціальні класи, які мають стати вагомим ресурсом для надання спеціальної освіти, наближеної до місця проживання учнів;
- про спеціальну школу та навчально-реабілітаційний центр, що забезпечують високоспеціалізовані освітні послуги та мають виступати дієвим ресурсом для інклюзивної освіти, підвищення рівня якості.

Також найближчим часом має бути затверджено положення, яке регламентує правила проживання дітей у пансіонах. Положення опрацьовується з урахуванням міжнародного досвіду та сприятиме відходу України від радянської системи інтернатів та переходу до надання

зкладами освіти послуг із проживання в пансіонах, як це прийнято у Великій Британії, Швейцарії, США та інших країнах світу.

РЕАЛІЗУВАТИ ПІЛОТНИЙ ПРОЄКТ СЕРТИФІКАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

У період з 12 жовтня до 6 листопада 2020 року триватиме третій фінальний етап реалізації пілотного проєкту сертифікації педагогічних працівників.

Під час третього етапу експерти вивчатимуть практичний досвід учасників сертифікації шляхом проведення співбесіди з ними, аналізу вмінь учителів розв'язувати педагогічні ситуації та анкетування адміністрації закладу освіти і керівника шкільного методичного об'єднання.

Третій етап сертифікації відбудеться без відвідування уроків експертами. Натомість під час нього використовуватимуться платформи Zoom, Microsoft Teams, Google Meets тощо.

Оцінювати професійні компетентності учасників будуть відповідно до Методики, затвердженої [наказом Державної служби якості освіти](#) від 06.10.2020 №01-11/54. Застосування Методики експертами, які вивчатимуть практичний досвід роботи вчителів, буде адаптоване з урахуванням карантинних обмежень.

За даними Державної служби якості освіти, до третього етапу сертифікації допущено 1040 вчителів початкових класів. Результати пілотної сертифікації вчителів початкових класів 2020 будуть визначені 1-11 грудня.